

Wyrok z dnia 29 lipca 1998 r.

II UKN 154/98

Rentę inwalidy wojennego (art. 6-9 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 13, poz. 68 ze zm.) może uzyskać osoba, która zaliczona została do jednej z grup inwalidztwa powstałego w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych. W celu uzyskania renty inwalidy wojennego nie wystarcza ustalenie przez wojskową komisję lekarską związku stwierdzonych zranień kontuzji i innych obrażeń lub chorób danej osoby z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych, ale niezbędne jest także, aby komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, w skład której wchodzi także lekarz-przedstawiciel Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, ustaliła na tej podstawie inwalidztwo i datę jego powstania oraz związek tego inwalidztwa z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych (art. 57 ust. 2 tej ustawy).

Przewodniczący SSN: Maria Mańkowska, Sędziowie SN: Barbara Wagner, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 29 lipca 1998 r. sprawy z wniosku Hanny P. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o rentę inwalidy wojennego, na skutek kasacji wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 9 grudnia 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 5 września 1997 r. [...] oddalił odwołanie Hanny P. od decyzji Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w W. z dnia 21 października 1996 r. o odmowie przyznania jej prawa do renty inwalidy wojennego. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Wojewódzki podniósł w szczególności, że wprawdzie nie ulega wątpliwości, iż wnioskodawczyni została zraniona w okresie Powstania Warszawskiego oraz że poniosła obrażenia powstałe w związku z działaniami wojennymi, jednakże postępowanie dowodowe nie wykazało, aby stwierdzone u niej inwalidztwo było następstwem owego zranienia. Przeciwnie, z opinii biegłych wynika, że schorzenia wnioskodawczyni są następstwem samoistnych chorób, które mają związek z wiekiem. Nie podważa to oczywiście ustaleń dokonanych przez lekarzy Wojskowej Komisji Lekarskiej, którzy na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 13, poz. 68 ze zm.) orzekli jedynie o związku zranień i innych obrażeń wnioskodawczyni z działaniami wojennymi. Stosownie do postanowienia art. 56 ust. 4 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych, przy ustalaniu związku inwalidztwa z działaniami wojennymi mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Wynika stąd, że do orzekania o inwalidztwie i do oceny jego stopnia właściwa jest komisja do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, a nie Wojskowa Komisja Lekarska. Z tej przyczyny Sąd Wojewódzki nie uwzględnił wniosku pełnomocnika wnioskodawczyni o to, aby w postępowaniu dowodowym przed Sądem dopuścić także dowód z opinii lekarzy Wojskowej Komisji Lekarskiej. Po rozpoznaniu wniesionej przez wnioskodawczynię apelacji od powyższego wyroku, w której zarzuciła ona, że Sąd Wojewódzki nie rozpoznał istoty sprawy, bowiem nie uwzględnił opinii lekarskich komisji wojskowych, Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 9 grudnia 1997 r. [...] oddalił apelację. W uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego podniesiono w szczególności, że żądanie wnioskodawczyni oparte jest na art. 9 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych, a stosownie do art. 7 tej samej ustawy za inwalidztwo powstałe w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych uważa się inwalidztwo będące następstwem zranień, kontuzji i innych obrażeń lub chorób doznanych między innymi w związku z udziałem w ruchu podziemnym. Tymczasem w toku postępowania nie został wykazany związek przyczynowy pomiędzy aktualnym inwalidztwem wnioskodawczyni a zranieniami odniesionymi w czasie walk w Powstaniu Warszawskim. Natomiast istnienie zmian chorobowych będących następstwami zranień lub obrażeń odniesionych w czasie

działań wojennych, bez wykazania, że są one przyczynami aktualnie istniejącego inwalidztwa (a taka jest opinia biegłych w niniejszej sprawie), nie stanowi jeszcze wystarczającej podstawy dla przyznania prawa do renty inwalidzkiej inwalidy wojennego.

W kasacji od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń w Warszawie wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie art. 393¹ KPC w związku z art. 7 i art. 57 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych oraz art. 477¹⁴ § 1 i art. 286 KPC zarówno w zaskarżonym wyroku Sądu Apelacyjnego, jak i w utrzymanym nim w mocy wyroku Sądu Wojewódzkiego, a w konsekwencji wniosła o uchylenie obu wyroków i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu kasacji zarzucono w szczególności, że Sądy orzekające w niniejszej sprawie nie wzięły pod uwagę treści znajdujących się w jej aktach orzeczeń wojskowych komisji inwalidzkich, z których - w opinii wnioskodawczyni - wynika, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy jej aktualnymi schorzeniami a inwalidztwem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do postanowień art. 6 - art. 9 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 13, poz. 68 ze zm.) rentę inwalidy wojennego może uzyskać osoba, która zaliczona została do jednej z grup inwalidzkich w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych. W tym celu nie wystarcza ustalenie przez wojskową komisję lekarską związku stwierdzonych zranień, kontuzji i innych obrażeń lub chorób danej osoby z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych (art. 57 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych), ale niezbędne jest także, aby komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, w skład której wchodzi lekarz - przedstawiciel Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, ustaliła na tej podstawie grupę inwalidztwa i datę jego powstania oraz związek tego inwalidztwa z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych (art. 57 ust. 2 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych). W rozpoznawanej sprawie Okręgowa Wojskowa Komisja Lekarska stwierdziła u wnioskodawczyni jedynie blizny skórne w okolicy stawu kolanowego lewego, które pozostają w związku z działaniami wojennymi, a w szczególności są rezultatem zranienia w czasie Powstania Warszawskiego, choć w opinii Komisji nie upośledzają funkcji kończyny. Natomiast pozostałe schorzenia

stwierdzone u wnioskodawczynie nie pozostają w związku z działaniami wojennymi. Z kolei w wydanych następnie w niniejszej sprawie orzeczeniach komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia oraz opiniach dwóch biegłych sądowych (chirurga - ortopedy i neurologa - psychiatry), jednoznacznie stwierdzono, że u wnioskodawczynie brak jest podstaw do uznania inwalidztwa z tytułu działań wojennych, natomiast ogólny stan zdrowia uzasadnia zaliczenie jej do II grupy inwalidzkiej. Stąd podniesione w kasacji zarzuty naruszenia w toku postępowania art. 7 i art. 57 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych okazały się bezpodstawne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji.

=====